

IV. KANDIDÁTI

5 MAREK
NÝDRLE

Matyáš Nýdrle měl štěstí na spolužáky a empatické učitele. Už je to velký kluk.

Jak se letošní horko projevuje na stavu zeleně v Nové Pace?

Letošní horko a až extrémní sucha se na stavu zeleně projevují samozřejmě negativně. Lokálně odumírají i vzrostlé stromy a vliv sucha se za roky 2014 až 2016 a za letošní rok 2018 kumuluje. O zeleň je proto potřeba více pečovat. Bez pravidelné závlahy nemohou být ponechány zejména mladé dřeviny do 3 let po výsadbě a letničkové záhony. Již při plánování výsadeb pečlivě zvažujeme lokální stanovištní podmínky a vhodnost vysazovaných rostlin. Tím dáváme předpoklad, že bude zeleň prosperovat a běžná suchá období překoná. Se škodami na trávnicích je nutné se smířit a pokusit se je ve srážkově bohatším období regenerovat.

Lesy tolik netrpí?

V lesích je situace horší, protože se celou republikou šíří napadení smrkových porostů lýkožroutem smrkovým. Ani lesy na Novopacku nezůstaly ušetřeny a lze předpokládat, že škody na smrkových porostech budou kvůli suchu příští rok dále eskalovat. Příměstské rekreační lesy mají kvůli větší diverzitě potenciál toto nepříznivé období lépe zvládnout. Výbor pro životní prostředí dlouhodobě podporuje větší druhovou diverzitu a přírodě blízké hospodaření právě s cílem zlepšení odolnostního potenciálu lesních porostů.

Jak pečují o zeleň technické služby?

V technických službách došlo na úseku péče o zeleň v minulém roce k zásadní změně. Odešel nám Miloslav Šimek, nesmírně pracovitý a odborně zdatný člověk, jehož zásluhou se stav dostal na úroveň, kterou chválíš. Čekal jsem kalamitu. Ukazuje se ale, že vedoucí Jiří Bičíštný opět situaci zvládl a fungují. Míla chodí dál na výbor pro životní prostředí a pomáhá konzultačně. Věřím, že se jednou do služeb města vrátí.

Mělo by město do budoucna nějak reagovat na úbytek vody v krajině v důsledku nástupu suchých let?

Suchá léta bych neřešil, budou zase mokrá. Vodohospodářskou situaci vylepšuje dostatek vodních nádrží s patřičnými retenčními kapacitami. Vyrovnávají vodní bilanci v obdobích sucha i dešťů. Navíc je považuju za prospěšný prvek z pohledu rekreační funkce krajiny. K vodě v krajině mám blízký vztah a výbor pro životní prostředí v tomto ohledu dlouhodobě aktivně pracuje.

Co konkrétně jste udělali?

Hodně se udělalo s rybníky: rekonstruoval a odbahnil se rybník Fařina, opravilo se těleso hráze Kumburského rybníka, letos jsme do vlastnictví města koupili rybník Anna. Nyní pracujeme na získání Štikovského rybníka a jezírek na Poštímistrově kopci do vlastnictví města. Do budoucna bychom chtěli odbahnit a opravit právě Annu a Štikovský.

A mimo rybníky nic?

Dalším významným pomocníkem je les, který vodu zadržuje. Opět to funguje pozitivně jak v období sucha, tak i povodní. V městských lesích jsme potlačili hospodářskou funkci a převedli je na lesy zvláštního určení. Snižujeme si tak o něco ekonomický výnos, ale můžeme pěstovat les ekologicky stabilní, odolný různým přírodním extrémům a také rekreačně atraktivní, tedy hezký náhled pro vycházky obyvatel. Projděte si les na Poštímistrově kopci, jak se změnilo druhové složení z původní smrkové monokultury ve prospěch buků, jedlí a dalších dřevin. Vůbec se nám ale nedaří dlouhodobý záměr na rozšíření a výsadbu nových lesů.

Jak se povedla obnova Jírových sadů?

Nové výsadby potřebují vždy patřičný čas, než dosáhnou cílového vzrůstu a splní tak kompoziční záměr. Po 4 letech se to již začíná rýsovat – podle ulice U Stadionu se dřeviny zapojují a vzniká potřebná nová clona. Nové cesty drží, nevyžadují příliš údržby a jsou přirozeně využívány.

Co se povedlo v Jírových sadech, vlastně z čeho máš největší radost?

Žije to tam. Mládež zde provozuje i různé sportovní aktivity, vedle toho v poklidu důchodci na lavičkách. Kulturní akce mají výbornou atmosféru.

Něco se nepovedlo?

Reklamovali jsme schody. Jejich povrch nebyl v odpovídající kvalitě.

A co hřiště U Žáby? Jaké jsou ohlasy?

Vesmíš pozitivní, kritické hlasy byly na místo kolem Brdského potoka. To je tím, že v první etapě nebylo řešené vůbec. Rekonstrukce proběhla až nyní v létě.

Plánovali jste pokračování revitalizace zeleně ve městě: park před ZŠ Komenského, Riegerovy sady, u skautského domu, mezi MKS a sokolovnou... Zdá se ale, že se moc nedeje...

Před čtyřmi lety jsem si představoval, že budeme dnes dál. Neočekával jsem, že bude město realizovat tolik dotačních akcí, které dostaly správně přednost. Také finanční náročnost rekonstrukce MKS, která má v našich investicích nejvyšší prioritu, jsme myslím podcenili. Přednostně dokončujeme rozběhnuté lokality, třeba oblast mezi Jírovými sady a hřištěm U Žáby a zbořeniště na západní straně Masarykova náměstí.

A to ostatní?

Pro parky před ZŠ Komenského, Riegerovy sady a u skautského domu máme finalizované řešení rekonstrukce, a to včetně důkladného projednání a odladění s veřejností, a jakmile se v investičních prioritách nové samosprávy dostanou na pořadí, můžeme okamžitě realizovat. Před parky Komenského dostala také logicky přednost rekonstrukce ulice Komenského podpořená dotací. A pokud jde o prostor mezi MKS a sokolovnou, tak ten je v soukromém vlastnictví a zatím se ho nepodařilo odkoupit.

Potýká se město s vandalismem, například ničením stromků či květinových záhonů?

O ničem nevím. Možná jsem naivní, ale mám teorii, že když je místo „pěkné“, tak tolik vandalismem netrpí. V žádné rekonstruované lokalitě jsem projevy vandalismu nezaznamenal. Ať již se jedná o lesopark Střelnici, Jírové sady, hřiště U Žáby, sídliště nebo rybník Fařina. V tomto světle je třeba dokončit rekonstrukci zbylých parkových lokalit.

A co černé skládky? Máš o nich přehled? Jak se situace změnila za poslední roky?

Žádné nejsou. Ve spolupráci s technickými službami je likvidujeme v zárodku a funguje to. Nevzpomínám si, že by se někde jelo opakovaně.

Když se rušily poplatky za odpady, debatovalo se i o tom, zda to může mít nějaký vliv na ochotu občanů třídit odpad. Máš představu, že se to nějak projevilo?

Množství tříděného odpadu vztažené ke směsnému se zvýšilo o 6 %. Kvantifikováno na objem to znamená, že každý jeden průměrný občan vyhodí za rok o 8 kg více do popelnice na tříděný odpad. Před

zrušením poplatků těchto 8 kg skončilo ve smíšeném odpadu. Tříděný odpad je dotován příspěvkem od státu, znamená tedy nezanedbatelné zvýšení příjmy města a výpadek z poplatků je tak částečně kompenzován. Přesto si od začátku myslím, že zrušení poplatků na to nemá vliv, ani pozitivní, ani negativní. Lidé takto neuvažují, zvyšuje se jejich ekologická zodpovědnost, je hodně osvěty a na systému sběru odpadů se ve městě průběžně pracuje a optimalizuje se.

A bylo vůbec dobře poplatky za odpady zrušit?

Ano. Platili je všichni občané města a ve stejné výši. Ve skutečnosti se tedy nejednalo o poplatek za odpady, nýbrž o celoplošnou daň z obyvatele. Město by mělo dokázat hospodařit a rozvíjet se bez místních daní.

Jak přibývá v Nové Pace odpadů? Je znát nárůst konzumu a spotřeby?

Je to zajímavé. Do roku 2010 produkce odpadu rostla a od 2011 se trvale snižuje. Takže nejenže lidé v Nové Pace lépe třídí, ale i celkově produkují méně odpadu.

Již roky bydlíš u Bahňáku. Před lety proběhlo rozsáhlé odbahnění.

Je tam bahno znovu?

Nestalo se tak. Právě letošní léto, kdy oba přítoky úplně vyschnuly a voda vyklesala, jsem sondoval v hlubších částech rybníka a bahínka je tam minimum.

A čistota vody?

S čistotou vody je to horší. V prvních létech po odbahnění došlo k přirozenému a očekávanému zhoršení čistoty v důsledku obnažení zeminy dna s nevyčerpanými živinami, na kterých se masivně pásly sinice. V posledních letech je kvalita ustálená, ale máme jednu rezervu ke zlepšení. Proti čistotě jde rybochovná funkce rybníka. Funguje to asi tak, že při nadměrné kapří obsádce ryby při hledání potravy ryjí ve dně. Jednak tak přímo znečišťují vodu mechanicky kalem, a za druhé do vodního sloupce uvolňují živiny, a tak se rozvíjejí sinice a řasy. Jsem přesvědčený, že vhodným druhovým složením a způsobem chovu ryb se dají obě funkce skloubit, a budu rád, když nový výbor pro životní prostředí tuto věc posune.

Zolaštní jsou hráčky na přítoku...

Po letech je již jasné, že nárazové hráčky na přítocích fungují po všech stránkách výborně. Tenkrát byl problém získat dotaci, o kterou jsme usilovali 5 let. Jedním z hodnocených kritérií pro přidělení dotace byla ekonomická nákladnost díla. V projektu se tedy šetřilo, kde se jen trochu dalo, a nejvíce na hráčkách. V důsledku toho jsou dnes již v dezolátním stavu a čeká nás jejich oprava.

Co si myslíš o zákazu igelitek, brček? Jak se díváš na opatření tohoto typu?

To je blbost. Nesystémová střelba na jednotlivost. Navíc se jedná o plasty, které jsou dobře recyklovatelné. Správná cesta je podporovat sběr tříděného odpadu. No a co již 5 let sledujeme v bilancích odpadového hospodářství Nové Paky: stát – prostřednictvím systému EKO-KOM – postupně snižuje příspěvky za vytríděný odpad. Čili selhává v otázce ekologické a ekonomické zátěže za třídění odpadu přenáší na města.

A co zákaz lovu velryb?

V ekologii zastávám obecně názor trvale udržitelného rozvoje. Využívejme přírodní zdroje tak, abychom neohrozili jejich využití budoucí. Pakliže se populace konkrétních druhů velryb nesnižuje, nechť se loví. Jinak je regulace na místě.

Co si myslíš o autech na elektřinu? Má to budoucnost a může to pomoci životnímu prostředí?

Neznám kvantifikaci produkce smogu při výrobě elektřiny oproti přímému spalování pohonných hmot motorem automobilu, takže vliv na životní prostředí neumím posoudit. Vzhledem k mým znalostem je to příliš komplexní otázka. Budoucnost elektromobilů rozhodně vidím v alternativě, typicky pokud se začnou zásoby ropy tenčit.

Není základním problémem velký počet aut? Problémy s parkováním? V Nové Pace jsou slyšet kritické hlasy na zvýšenou aktivitu státní policie ohledně špatného parkování.

Rostoucí počet aut a parkování vnímám jako malý problém s jednoduchým řešením. Stačí kvalitně urbanisticky plánovat. Každé město to má ve svých rukou. My jsme např. při projekci nových Jírových sadů čelili hlasům proti našemu záměru vetknout do parku několik nových parkovacích míst. Dnes se ukazuje pozitivní dopad, kdy se postupem času více a více využívají a odlehčilo se návazným místům u stadionu a u radnice. Rovněž estetický dopad v podobě rozbití monotónní přímé linky kraje parku se povedl.

Kritizováno je i parkování u zimního stadionu...

Aktuálně se zpracovává projekt na III. etapu rozšíření běžeckých tratí Skiareálu Máchovka. Zde louka mezi rybníkem Fařina a fotbalovým stadionem bude diagonálně předělena a využita pro dvě funkce. V rohu u výtoku z rybníka zřídíme přírodní lokalitu (pracovní název „Park obojživelníků“) s mělkými jezírky a příjemným posezením ve stínu vrb a olší – škoda že se nestihlo již na toto parné léto – a v opačném rohu bude parkoviště. Počítáme ale s postupným přidáváním parkovacích míst podle potřeb.

A co u autobusového nádraží?

V anketě občané vybrali umístění nového autobusového nádraží do lokality stávajícího. Od záměru vybudování podzemního parkovacího domu v místě zbořeníště na západní straně Masarykova náměstí jsme ale neustoupili a nadále ho budeme prosazovat. Podstatnou roli v dalších plánech vidím u silničního výboru. Za léta, co situaci sleduji, se vyprofiloval jako velice kvalitní orgán a stará se o dopravně perspektivní řešení. V tomto je potřeba pokračovat a v dalších obdobích opět navolit kvalitní obsazení výboru.

Abychom nezamluvili zvýšenou aktivitu Policie při regulaci parkování. Nejhlasitějším kritikem zvýšené aktivity státní policie ohledně špatného parkování jsem já sám. Děláme si problémy tam, kde nejsou. Stěžujeme si neomaleně, že někdo zaparkoval, kde se nemá, přitom se dá objet, a pak to kontrolujeme a postihujeme a všichni jsme naštvaní a nepřátelští. Podívejme se do jiných měst na přetlak v dopravní situaci, a budme spokojeni se stavem u nás.

Má člověk a planeta Země šanci na přežití?

Ano. Věřím, že se lidé v krizových situacích dokážou konstruktivně zmobilizovat.

Pile v tréninku a později v životě přináší vítězství, někdy i s bonusy

Jak to v Nové Pace bude vypadat z pohledu životního prostředí za 50 a za 100 let?

Pokud překonáme současnou těžkou politickou krizi v našem státě a opět se vrátíme na cestu svobody a demokracie, tak to bude vypadat s životním prostředím dobře, obdobně jako s ostatními oblastmi veřejného prostoru.

A na závěr několik osobních otázek. Syn Filip je úspěšný mladý sportovec. Jak jsi ho k tomu vedl? Máte ambiciózní cíle, nebo jde jen o zábavu a zdravý životní styl?

Bohužel jsme zvolili první variantu. Celá rodina tím žijeme, ambice jsou velké. Věřím, že lze skloubit vrcholový sport, šťastný život a pevné zdraví. Kolem sebe ovšem takovýchto příkladů moc nevidíme. Je to výzva. Zatím se daří. I přes enormní tréninkové dávky, systematicky zvyšované od 5 let, z Filipa cítím spokojenost a vlastně zároveň jede ve druhé variantě = baví ho to, sám si někdy přidává tréninkové dávky a je zdravý (přestože má diagnostikovanou těžší alergii, tak měl v posledních 3 letech rýmu celkem pouze 13 dní).

Co krize středního věku? Jak se u tebe projevuje?

Projevuje se docela zajímavě. Od 35 let jsem zdravotně všeobecně rozsypaný. Jede to v takových vlnách. Intervalů pesimismu se v posledních letech snad zkracují. Už se těším, až zmoudřím a bude od toho pokoj.